

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **P. P.**, zast. Mgr. Jiřím Kokešem, advokátem se sídlem Na Flusárně 168, Příbram, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 4. 2016, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2017, č. j. 49 Ad 5/2016 - 42,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalované. Tímto rozhodnutím byly zamítnuty námitky a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 2. 2016, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byla pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), zamítnuta stěžovatelova žádost ze dne 21. 12. 2015 o přiznání invalidního důchodu, který požadoval od data skončení výplaty nemocenské. Podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Příbram ze dne 3. 2. 2016 není stěžovatel invalidní, jelikož jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 25 % podle kapitoly XV. (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddílu B (Postižení končetin), položky 9b (Ztuhnutí nebo omezení pohybu

v kyčelním nebo kolením kloubu, středně těžké omezení hybnosti jednoho nebo více kloubů nebo končetin, podle rozsahu funkčního postižení) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti stěžovatele je středně těžké omezení hybnosti levého kolene, pro které se dle přílohy vyhlášky stanovuje procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15 % – 30 %.

[3] Ke stejnému závěru dospěla v posudku ze dne 20. 4. 2016 posudková lékařka žalované, která uzavřela, že pracovní schopnost trvale poklesla s ohledem na klinický stav o 25 % v důsledku středně těžkého omezení hybnosti levého kolene po tříštivé zlomenině holenní kosti dne 15. 11. 2014 a následné operaci. Postižení bylo hodnoceno taktéž podle položky 9b oddílu B kapitoly XV. přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Posudková lékařka uvedla, že normální rozsah pohybu v koleni je 120° až 150°, stav ztuhnutí pak odpovídá rozsahu asi 10°. Dle doložených ortopedických nálezů ze dne 18. 11. 2015 a 4. 1. 2016 se zlepšila flexe levého kolenního kloubu na současných 90° až 95°, což odpovídá středně těžkému funkčnímu postižení. I nález MUDr. X ze dne 20. 1. 2016 uvádí, že funkce v levém kolenním kloubu do flexe je 95°, tvrzení o omezení pohybu do 30° je nepravdivé, protože taková funkce v levém koleni se v uvedeném nálezu neuvádí.

[4] Krajský soud si v rámci řízení o žalobě vyžádal odborný lékařský posudek Posudkové komise MPSV ČR, pracoviště Praha (dále také „posudková komise Praha“), která je k podání tohoto posudku povolána přímo ze zákona podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Z tohoto posudku (ze dne 13. 2. 2017) zjistil, že po rozboru všech předložených lékařských zpráv včetně těch, na něž je poukazováno v žalobě a v námitkách, a po přihlédnutí k vyšetření stěžovatele odborným ortopedem při jednání, komise uzavřela v souladu s posudkovou lékařkou žalované, že k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídá shora specifikované zdravotní postižení stěžovatele poklesu pracovní schopnosti ve výši 25 %.

[5] Komise mj. konstatovala, že z nálezu MUDr. X ze dne 20. 1. 2016 nevyplývá těžké omezení ohýbání levého kolenního kloubu, z popisu v této zprávě lze vyvodit, že po rehabilitaci bylo koleno rozcvičeno až k dosažení flexe v rozsahu 95°. Nenavazující sdělení o přetrvávajícím omezení flexe 30° a pooperační ztuhlosti nedává smysl, protože následně se ve zprávě hovoří o omezení flexe s možným maximem 95° a doporučuje se cvičení k udržení této hybnosti. Také záznamy z rehabilitace dokládají, že rozsah pohybu kolenního kloubu byl rozcvičen na úroveň lehkého omezení ohýbání (flexe 90° až 95°).

[6] Návrh na doplnění dokazování revizním posudkem krajský soud zamítl z důvodu, že posudek posudkové komise Praha neshledal neúplným či jinak vadným. Ze všech posudků je totiž patrné, že informace o omezení flexe levého kolenního kloubu uváděné v textu zprávy MUDr. X (30°) ze dne 20. 1. 2016, tak jak je chápe stěžovatel, zjevně neodpovídá realitě. I přímo v této lékařské zprávě tentýž lékař uvádí, že flexe je možná až do rozsahu 95°, nelze tedy mít za to, že tato zpráva potvrzuje možnost flexe jen o 30°. Stěžovatelem citovaný text, s ohledem na posudkovými lékaři zmiňovanou maximální flexi zdravého kolenního kloubu v rozsahu 120° až 150°, lze chápat nanejvýš v tom smyslu, že flexe poraněného kloubu je o oněch 30° nižší oproti původnímu, resp. obvyklému stavu.

Ve významu, který danému textu přikládá, by se jinak jednalo zjevně o lživý údaj, což však s ohledem na současně uváděný údaj o možné flexi 95° soud nepředpokládá, spíše se jedná o nevhodně formulovaný text.

[7] Posudková komise zcela správně odmítla vycházet z predikované progrese zdravotního stavu, neboť ve smyslu § 75 odst. 1 s. ř. s. je pro soud rozhodující stav v době vydání napadeného rozhodnutí a nikoliv stav pozdější, natožpak stav pouze předjímaný. Jak nicméně vyplynulo z výsledků vyšetření stěžovatele posudkovou komisí, jeho stav se dokonce oproti době vydání napadeného rozhodnutí dále zlepšil.

[8] Posudková komise také zcela logicky vysvětlila, proč neshledala důvody pro navýšení horní hranice rozpětí postupem podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity nebo pro hodnocení postižení podle vyšší položky. Souběžné zdravotní obtíže nejsou s výjimkou nedoslýchavosti posudkově významné, a souhrn těchto drobných dílčích postižení a velmi omezený dopad na výkon povolání pouze přispívá k tomu, že zdravotní stav stěžovatele není hodnocen na dolní hranici položky 9b oddílu B kapitoly XV. přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, nýbrž v rámci této položky byl stanovený pokles pracovní schopnosti navýšen o 10 procentních bodů na 25 %.

[9] Z uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[10] V kasační stížnosti stěžovatel namítá důvody ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Po rekapitulaci dosavadního řízení uvádí, že je nadále přesvědčen, že žalovaná a posudková komise zcela nedostatečně zjistily jeho skutečný zdravotní stav a míru jeho zdravotního postižení.

[11] Nedostatečně se zabývaly zejména propouštěcími zprávami z Fakultní nemocnice Olomouc ze dne 25. 11. 2014, z Rehabilitační nemocnice Beroun ze dne 20. 2. 2015 a lékařskou zprávou MUDr. X ze dne 20. 1. 2016.

[12] Pouze pokud by byly provedeny jím navrhované důkazy, byl by příslušnými orgány zjištěn skutečný stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Odmítnutím navrhovaných důkazů krajský soud způsobil, že bylo rozhodnuto na základě neúplně a nesprávně zjištěného skutkového stavu.

[13] Má za to, že z lékařské zprávy MUDr. X vyplývá, že přetrvává omezení flexe do rozsahu 30° jako následek závažného úrazu levého kolenního kloubu a pooperační ztuhlosti. K obsahu této zprávy mělo proběhnout další posouzení zdravotního stavu stěžovatele. Postup, kterým žalovaná neakceptovala uvedenou zprávu, aniž by vzniklé pochybnosti odstranila výslechem dotyčného lékaře nebo na něho minimálně učinila písemný dotaz, byl nezákonný. V této souvislosti odkazuje na rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2013, č. j. 7 Afs 86/2013 - 21.

[14] Míra poklesu jeho zdravotní způsobilosti je o poznání vyšší, než jak uvádí posudková komise. Popsané rozpory bylo namístě doplnit provedením znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví ortopedie specializace traumatologie, tak jak stěžovatel navrhoval, případně dotazem na MUDr. X či jeho výslechem.

[15] Posuzované zdravotní postižení mělo být hodnoceno dle kapitoly XV. položky 9 písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (těžké omezení hybnosti jednoho nebo více kloubů), pro které se stanoví míra poklesu pracovní schopnosti 35 až 50 %.

[16] Navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení.

[17] Žalovaná se ve vyjádření ztotožňuje se závěry krajského soudu. Stanovení data vzniku či zániku invalidity, stejně jako posouzení míry pracovní schopnosti, je otázkou odbornou a soud si o ni nemůže učinit úsudek sám. Pro tyto účely je nutno nechat vypracovat posudek Posudkovou komisí MPSV, což krajský soud učinil (viz např. rozsudky NSS ze dne 9. 7. 2010, č. j. 3 Ads 45/2010 - 97, a ze dne 23. 8. 2017, č. j. 2 Ads 100/2017 - 31).

[18] Provedenému posudku nelze nic vytýkat, protože je přesvědčivý, logický a vychází z úplných podkladů.

[19] Navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[20] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[21] Předmětem sporu v projednávané věci je posouzení žádosti o přiznání invalidního důchodu podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, zejména hodnocení zdravotního stavu stěžovatele, a je tak uplatněn kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Platí totiž, že neúplné a nepřesvědčivé posouzení rozhodujícího zdravotního postižení v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu, jímž stěžovatel trpěl ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí, je třeba považovat za vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele k uvedenému dni a v jeho důsledku nesprávné posouzení zákonných podmínek invalidity ve smyslu § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Jde tedy o jinou vadu řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. např. rozsudek ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003 - 61).

[22] Krajský soud vycházel z posudku komisionálního, který si nechal v průběhu řízení vypracovat a který dospěl ke shodnému závěru jako posudky vyhotovené ve správním řízení, totiž že ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí nepostačuje pokles pracovní schopnosti stěžovatele ani pro přiznání invalidity alespoň prvního stupně (35 %).

[23] Stěžovateli bylo v průběhu řízení opakovaně vysvětleno, že jeho výklad závěrů MUDr. X neodpovídá obsahu vyhotoveného lékařského nálezu. Z tohoto nálezu ze dne 20. 1. 2016, založeného ve správním spisu, je zcela zřejmé, že po rozcvičení se zlepšila flexe levého kolenního kloubu na 95° s tím, že stěžovatel má pokračovat ve cvičení, aby si tuto flexi udržel. NSS se proto ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že stěžovatelem citovaný text – *„přetrvává omezení flexe 30 st. jako následek úrazu a pooperační ztuhlosti jako*

komplikace po závažném úrazu L kolen “ lze s ohledem na posudkovými lékaři zmiňovanou maximální flexi zdravého kolenního kloubu v rozsahu 120° až 150°, chápat nanejvýš v tom smyslu, že flexe poraněného kloubu je o oněch 30° nižší oproti původnímu, resp. obvyklému stavu. Opakovaný nesouhlas s tímto odůvodněním nečiní napadený rozsudek ani napadené rozhodnutí nezákonnými. Ostatně stěžovatel žádné konkrétní námitky, pro které by mělo být uvedené hodnocení nesprávné, v kasační stížnosti nevznesl.

[24] Lékařské posudky soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. Důležité je, že k původnímu posudku, se kterým stěžovatel nesouhlasil, se srozumitelně a přesvědčivě vyjádřil komisionální posudek (tj. posudek posudkové komise Praha), ze kterého krajský soud vycházel. Krajský soud ověřil, že jde o posudek komplexní a přesvědčivý, který byl shodný s posudky provedenými ve správním řízení.

[25] Ve správním soudnictví má soud právo posoudit a rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli (52 odst. 1 s. ř. s.), toto právo jej však nezbavuje povinnosti odůvodnit, co jej vedlo k takovému závěru a z jakého důvodu považuje provedení důkazu za nadbytečné. Této povinnosti v projednávané věci krajský soud plně dostál, neboť neprovedení navrhovaných důkazů řádně odůvodnil. S tímto odůvodněním se NSS ztotožňuje, protože opakovaně namítané rozpory v hodnocení zdravotního postižení stěžovatele nemají oporu ve spisovém materiálu. Jsou spíše výrazem hlubokého nesouhlasu s tímto hodnocením. Namítané vady v dokazování proto soud neshledal.

[26] Skutkový stav byl zjištěn bez jakýchkoliv pochybností. Z posudkových závěrů je nepochybné, že při hodnocení zdravotního stavu měli všichni posudkový lékaři k dispozici stěžovatelem uváděné propouštěcí a lékařské zprávy a dospěli bez jakýchkoliv pochybností ke shodnému závěru. V případě stěžovatele se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který však nebyl při objektivním posouzení takové povahy, aby za daných zákonných podmínek umožnil uznat stěžovatele invalidním alespoň v prvním stupni. Na odborných lékařských závěrech podložených úplnou zdravotní dokumentací a objektivními nálezy nemohou subjektivní hodnocení lékařských závěrů nic změnit.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1, větou druhou, s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[28] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. července 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu